

רבי אביגדור ענטפערט...

שאלות פונעם המון עם אין אלע ענינים פון יהדות, השקפה, עצות, און נאך, וואס זענען געענטפערט געווארן דורך

הרה"צ חנימא דיהודאי, הרב
רבי אביגדור מיללער זצ"ל

ביי די בארימטע ליל שישי שיעורים

ויסא
תמים אלימין
איין צייט

ענטפערט:

די בעסטע וועג צו טרייסטן מענטשן איז צו קומען און זיך באווייזן דעם פנים. דאס איז דער טרייסט. פשוט דורכ'ן יענעם מכבד זיין מיט'ן קומען, דאס איז **שון** א נחמה.

יעצט, אויב יענער איז זייער צעבראכן, דארף מען נוצן ווערטער וואס זענען צוגעפאסט צום מצב. אבער מען קען נישט געבן איין הוראה וואס איז צוגעפאסט צו יעדן. אויב דער מענטש האט א טיפערע סארט פארשטאנד, קען מען רעדן צו אים וועגן עולם הבא און אז די

וועלט איז בלויז א צייטווייליגע פלאץ; מען קען רעדן וויאזוי א מענטש וואס קומט זיך שכר איז גענומען געווארן דורך הקב"ה אין גן עדן, און ער באקומט יעצט די אלע געוואלדיגע הבטחות וואס דער אויבערשטער האט צוגעזאגט פאר די וועלכע דינען אים. סיי-וויאזוי, עס זענען דא וועגן צו טרייסטן יעדן מענטש **לויט זיין שכל**.

אסאך מענטשן זענען זייער פלאטשיג; זיי זענען נישט קלוג און במילא קענסטו זיי גארנישט זאגן. אלעס וואס דו קענסט זאגן איז "וואס מאכסטו קאזין דזשעק?" דאס אלעס.

אגב, "וואס מאכסטו" זאלסטו נישט זאגן, ווייל דאס הייסט "שאלת שלום", ס'איז א באגריסונג (עיין ביורה דעה, שפ"ה, א'), אבער מען רעדט צו אים וועגן פשוטע געווענליכע זאכן, און דאס איז די איינציגסטע טרייסט וואס דו קענסט געבן פאר א מענטש אן קיין גרויסן מת. איז אלעס ווענד זיך לויט זיין שכל. (טעיפ #427)

שאלה

**וואס איז די בעסטע טרייסט
צו געבן פאר איינעם וואס
זיצט שבעה, לא עליכם ולא
עלינו?**

ענטפערט:

יעדן טאג זאלסטו שטורעמען. "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח" – **זאג עס מיט א שטורעם!** אויך זאלסטו שטורעמען ביי "ברך עלינו את השנה הזאת ואת כל מיני תבואתה לטובה". ווען דו קומסט צו די ווערטער "ותן טל ומטר" זאלסטו שטורעמען. שטורעם ביי טל ומטר! זיי נישט סתם **יוצא**. טל ומטר איז א נס! איר מיינט עס געשעט סתם אזוי?

טל ומטר געשעט אליינס?! ס'איז א נס, **נישט ווייניגער ווי דער נס פון די מן**.

אויב די מן וואלט פאסירט בלויז איינמאל, אוי וואלט דאס געווען עפעס! אבער וויבאלד עס האט פאסירט פאר 40 יאר, זענען זיי געווארן צוגעוואוינט דערצו און עס האט אויפגעהערט צו זיין א נס. איר ווייסט, ווען זיי זענען אריינגעקומען קיין ארץ כנען און זיי האבן געזען עסנווארג קומט ארויס פון דער ערד, דאס איז געווען א נס. עסן קומט ארויס פון דער ערד?! "קוק! ס'איז א נס! **עסן קומט ארויס פון דער ערד!**" זיי האבן געמיינט אז שפייז קומט פון די וואלקענעס. ווייל באמת איז אלעס א נס; נאר די געוואוינהייט מאכט אז מען זאל עס נישט באמערקן.

מיר דארפן שטורעמען די הימלען פאר טל ומטר. און מיר דארפן שטורעמען פאר אלעם. מען דארף שטורעמען ביי "רופא כל בשר ומפליא לעשות" איר זענען ארויסגעגאנגען אין ביה"כ? ס'איז א נס אז דו האסט געקענט ארויסגיין. עס געשעט נסים ווען מען גייט ארויס! **ומפליא לעשות** – ס'איז אלעס וואונדער וואס עס געשעט. מיר שלאפן אבער טיף. אונזער מת איז מטומטם, ס'איז פארשטאפט מיט גשמיות, מיט די מחיצה פון חומריות. וועגן דעם דארפן מיר שטורעמען; מיר דארפן זיך צוריקשלאגן קעגן די חומריות, און **מיר דארפן זען דעם יד השם**, די נסים פון אלעס אין דער וועלט. אודאי דארפן מיר שטורעמען וועגן אלעם. (טעיפ #854)

ענטפער:

שאלה

אסאך מענטשן זאגן אז נגינה האט געוויסע כוחות. איז עס טאקע אזוי?

און דער ענטפער איז אז ס'איז הונדערט פראצענט אמת. כאטש מוזיק פאר זיך, לשם מוזיק, איז גארנישט מיט גארנישט, אויב אבער ווערט עס אויסגענוצט פאר אן אידעאל ווערט עס א מאכטפולע מאטאר צו העלפן דערגרייכן צו הויכע פלעצער.

לאמיר זאגן א מענטש האט א מאטאר, א גאר גוטע מאטאר. לאמיר זאגן, עס דרייט זיך איבער אומצאליגע מאל אין א סעקונדע – עס איז נישט צוגעבינדן צו די רעדער! עס טוט גארנישט אויף! עס דרייט זיך

ארבעט געשמירט. די איינציגסטע פראבלעם איז אז דער מאטאר איז נישט צוגעבינדן צו די רעדער! עס טוט גארנישט אויף! עס דרייט זיך אומזיסט; ס'איז גענצליך א שאד די ענערגיע.

נגינה איז נאר וויכטיג אויב איז עס פארבינדן מיט א הויכע מטרה. איז אויב מען טוט ווי רבי ישראל סאלאנטער האט געטון אין זיינע צייטן ווען ער האט אנגעהויבן די לימוד המוסר און ער האט איינגעפירט די געוואוינהייט פון זאגן מיט א ניגון איינמאל און נאכאמאל: "סידוד החסידות ושורש העבודה התמימה הוא שיתברר ויתאמת אצל האדם מה חובתו בעולמו, מה חובתו בעולמו" (מסילת ישרים, הקדמה) – "דער פונדאמענט פון חסידות און דער מקור פון שלמותדיגע עבודת השם איז אז א מענטש זאל אנערקענען וואס איז זיין אויפגאבע דא אויף דער וועלט"; און זיי האבן אנגעהויבן צו זינגען צו זיך אליינס "מה חובתו בעולמו, מה חובתו בעולמו" – וואס איז מיינ אויפגאבע אויף דער וועלט? וואס איז מיינ אויפגאבע אויף דער וועלט? דאס פלעגן זיי טוען אין די אלטע ישיבות לויטן איינפירונג פון רבי ישראל סאלאנטער.

זיי האבן געלערנט מוסר מיט א ניגון – ס'איז געווען א טרויעריגע, טיפע, התבודדות ניגון; און דאס איז געווען א וועג פון נוצן מוזיק ביז עס האט אנגעהויבן אריינצוגיין אין זייער הארץ. מה חובתו בעולמו – וואס איז דיין אויפגאבע אויף דער וועלט? זיי האבן עס געזאגט ארום פופצן מאל נאכאמאל און נאכאמאל, און זיי האבן עס געזאגט מיט א טאן. עס לעכערט דורך די שאלעכץ פונעם הארץ, די שווער-פארפאנצערטע הארץ און עס קומט אן אינעווייניג אין די וויכטיקייט פונעם הארץ און מען הייבט אן צו טראכטן, "אייגנטליך, וואס איז טאקע מיינ אויפגאבע אויף דער וועלט?"

נגינה ווען עס ווערט אויסגענוצט פאר מוסר, ווען עס ווערט אויסגענוצט פאר עבודת השם, איז עס אודאי א געוואלדיגער מיטל. און וועגן דעם ווען דער רוח הקודש איז געקומען אויף דוד המלך און ער האט געזאגט "ברכי נפשי את השם", האט ער ארויסגענומען זיין הארץ, און דער "כינור" האט אים געהאלפן זיך צו הייבן אויף די פליגלען פון מוזיק צו די הויכקייטן פון שלימות הנפש.

אבער ווען מוזיק ווערט גענוצט פאר נוצלאזע זאכן, פאר הילעל ניגונים און אלע סארט מיסט, זאגט דער "כוזרי" אז דאס מיינט אז די מוזיק וואס איז אמאל גענוצט געווארן פאר עבודת השם איז יעצט געווארן די שפילצייג פון די שפחות און די ליידיגקייט אויף די גאסן. דער כוזרי זאגט דאס שוין כמעט טויזנט יאר צוריק. און ס'איז שוין סך ערגער געווארן זינט דעמאלטס. ארגינעל אבער, איז נישט קיין ספק אז מוזיק איז געווען געצילט ארויסצוהעלפן צו קענען הייבן דעם גייסט צו השי"ת. (טעיפ #206)

ענטפער:

שאלה

פארוואס ווערן מיר היינט-צו-טאגס גערופן "יהודים"?

לאמיר אייך ערקלערן, אין קורצן. "ישראל" איז געווען א נאמען, א כלליותדיגע נאמען, וואס איז געגעבן געווארן אונטערצושטרייכן דאס חשיבות פונעם עם ישראל, אז זיי גייען באזיגן מיט'ן הילף פונעם באשעפער. ישרו – קל, זיי גייען זיגן מיט'ן הילף פון השי"ת. און דאס איז דער נאמען ביזן היינטיגן טאג.

אבער צווישן די שבטים פון די בני ישראל איז געווען איין שבט וואס איז געבליבן די מערסטע לאיאל. די קינדער פון יוסף זענען נישט געבליבן די מערסטע געטריי. אפרים און מנשה האבן זיך אפגעבראכן. ירבעם בן נבט פון שבט אפרים האט זיך אפגעריסן, און ער האט פארלוירן קשר מיט'ן בית המקדש, און ער איז געגאנגען אין פארקרימטע וועגן וואס האט זיך געגרעניצט מיט עבודה זרה, און ענדגילטיג זענען זיי פארלוירן געגאנגען צווישן די גוים.

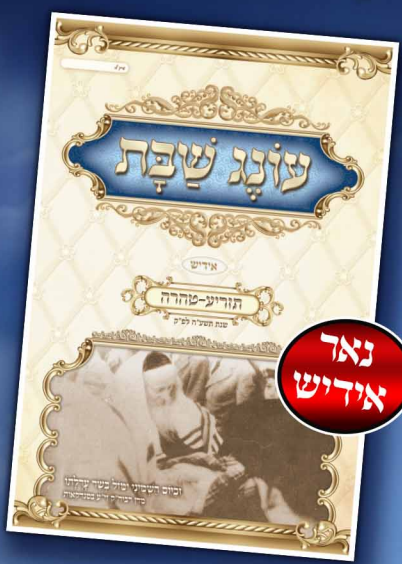
אבער שבט יהודה, "יהודה עד רד עם אל" – (הושע יב, א) – יהודה האט זיך נאך באהאפטן צום אויבערשטן. דאס איז געווען צוליב די איינפלוס פון דוד אויף שבט יהודה. דוד'ס הארץ איז געווען די מערסטע געטריי. "בעבור דוד עבד", צוליב מיינ קנעכט דוד. און דערפאר, וויבאלד די יהודים זענען געווען די וועלט האבן זיך מדבק געווען צו הקב"ה, טראץ אלעם, וועגן דעם ווערן מיר היינט גערופן יהודים.

ס'איז נישט גענוג אויסצואוועלן די ערליכע וועג און מקבל זיין די תורה, און ווערן גרויס; עס איז קריטיש וויכטיג זיך צו האלטן דערצו, על אבותינו ועלינו, על בנינו ועל דורותינו, אויף אלע דורות. עס איז געקומען א צייט ווען א גרויס חלק פונעם כלל ישראל זענען דורכגעפאלן, זיי זענען נישט געווען גענוג געטריי, און דערפאר זענען זיי צוריקגעוויזן געווארן, זיי זענען פארלוירן געגאנגען, "אזבדתם בגוים", זיי זענען פארלוירן געגאנגען צווישן די פעלקער.

נאר יהודה איז געבליבן ביז היינט, און יעצט ווערן מיר גערופן יהודים, אי.דו.

די שאלות ותשובות זענען איבערגעטייטשט געווארן אויף אידיש לכות את הרבים. צו באקומען סעגליך אין אימעיל די ארגינעלע שו"ת (ענגליש), און סוף וואך א פולע שמועס אויף די פרשה, שיקט א פארלאנג צו info@torasaviddor.org, אדער ניט צו torasaviddor.org. צו באקומען א שו"ת וועכנטליך דורך תלמידי הרב אברהם טיקאצקי שליט"א, שיקט א פארלאנג צו tikotzky@gmail.com

שדייבט אייך איין צו באקומען די הערליכע גליונות קונטרסים וועבענטליך אויף אימעיל

נאך
אידיש

לה"ק
אידיש

לשון
קדוש

\$1
אוואך
מועדים \$3

ברילאנטענע און אייגנארטיגע גליונות קונטרסים, היימיש און געשמאק

זיך איינצושרייבן רופט מערכת להתענג: 845-662-2782

אדער שיקט אן אימעיל צו Subscribe@Lehisaneg.com

באשיינט אייער שמה, שבת התוועדות

- סידורים
- חומשים
- זמירות
- גליונות

קאסטום לויט אייער געשמאק

צו באשטעלן רופט:

מערכת להתענג 845-662-2782

אדער שיקט אן אימעיל צו Lehisaneg@Lehisaneg.com

די דאזיגע גליון ערשיינט וועכנטליך אין די הערליכע קונטרסים

עונג שבת/גוט שבת ש"ע" מערכת להתענג

צו באקומען די קונטרסים אויף אימעיל פאר בלויז \$1 א וואך קליקט אויפן פאלגענדע לינק

<http://goo.gl/forms/S8Ozcj4K1>

אדער שיקט אן אימעיל צו Subscribe@Lehisane.com

(אויף אונזער אימעיל ליסטע ווי אויך אויף לדעת, ערשיינט די גליון מיט צוויי וואכן אפגערוקט)

כל טוב